

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
6. องค์การบริหารส่วนตำบล
7. องค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

โกศัย วงศ์อนันต์นนท์ (2539 : 4 – 13) กล่าวว่า ความคิดเห็น (Option)

กับทัศนคติ (Attitude) มักจะถูกใช้สลับกันได้เสมอ ทัศนคติ มักจะหมายถึงความพยายามที่จะทำ ซึ่งจะเกี่ยวข้องอย่างมากกับอุปนิสัย และพฤติกรรม ส่วนความคิดเห็นเป็นเพียงคำพูดและเครื่องหมาย แต่ทุกคราวที่พูดถึงการทดสอบทัศนคติมักจะหมายถึงความเห็นด้วย ดังนั้นจึงสรุปความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางด้านความรู้สึกหรือเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้อง

หรือไม่ก็ตาม อาจจะได้รับขอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา การแสดงความคิดเห็นอาจทำได้ด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

จिरายู ทริพย์สิน (2540 : 16) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่แสดงออก เพื่อให้ผู้อื่นได้สามารถที่จะเรียนรู้ตลอดจน สามารถที่จะประเมินค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง การลงความเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ อันเนื่องจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อม การติดต่อกับภายนอกการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ และการพบปะสังสรรค์ประจำวัน

อุทัย หิรัญโต (2523 : 43) กล่าวว่า มิติหรือความคิดเห็นต่างๆ ของคนเรานั้น เกิดได้จากการพบปะสังสรรค์ประจำวัน แต่คนเราก็มักมีภูมิหลังทางสังคมจำกัดอยู่ภูมิหลังทางสังคมย่อมเป็นผลถึงการที่คนเรากระทำตอบสนองต่อเหตุการณ์และเกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น

ธีระศักดิ์ บันทูป่า (2542 : 55) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกนึกคิด การตัดสินใจและความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งด้วยการพูด การเขียน โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เป็นพื้นฐานในการแสดงออก ซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

สวณา พรพัฒน์กุล (2525 : 10-11) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกที่เกิดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกที่ขึ้นอยู่กับจิตใจของเฉพาะบุคคลซึ่งอาจเป็นไปในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีความคิดเห็นแตกต่างกันขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานสภาพแวดล้อม ฯลฯ และการมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ ซึ่งการแสดงออกเช่นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้

กู๊ด (Good. 1973: 339) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือขังน้ำหนักความถูกต้องหรือไม่

เบส (Best. 1977: 169) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกในด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคล โดยการพูดที่นำไปสู่การคาดคะเนหรือการแปรผลในพฤติกรรมหรือเหตุการณ์

ไอแซก (Isank. 1981: 203) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบ ที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทุกๆ ไป

ซึ่งปกติแล้วควรมีความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะแต่ละเจตคติ จะเป็นเรื่องราวทั่วไป ซึ่งมีความหมายกว้างกว่า

จากความหมายของความคิดเห็นข้างต้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นสภาพความรู้สึที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้การรับรู้ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกมาทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูด ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

2. ประเภทของความคิดเห็น

แรมเมอร์ (Rammer. 1954: 6-7) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ

2.1.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรัก จนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นเช่นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2.1.2 ความคิดเห็นเกิดจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่นความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

สรุป ความคิดเห็นของคนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความคิดเห็นเชิงบวกสุด และเชิงลบสุด และความคิดเห็นที่ได้จากความรู้ความเข้าใจ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องมีความเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกันเสมอไป ทั้งนี้ความคิดเห็นขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น มีนักวิชาการเสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

3.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นตามแนวคิดของ จำเรียง ภาวิจิตร

จำเรียง ภาวิจิตร (2534 : 248 – 249) กล่าวว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ คือ

3.1.1 ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น

3.1.2 กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือ กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3.1.3 กลุ่มกระตุ้นหรือรื้อน หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตุ้นหรือรื้อนเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชาก็จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก

3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นตามแนวคิดของ ออสแคมป์

ออสแคมป์ (Oskamp, 1977 : 119 – 133) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น มีดังนี้

3.2.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and physiological factors) จากการศึกษพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคลและจะมีผลต่อการศึกษา ทักษะคิดหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ ได้ ส่วนปัจจัยด้านสรีระ เช่น อายุ ความเจ็บป่วยและผลที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและทัศนคติของบุคคล

3.2.2 ประสบการณ์ของบุคคลโดยตรง (Direct personal experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่างๆ โดยตนเองทำให้เกิดทัศนคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ

3.2.3 อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยบุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูอบรมของพ่อแม่และครอบครัว

3.2.4 ทัศนคติและความคิดเห็นต่อกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือทัศนคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคล

จะต้องมีสังคม และอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็น และทัศนคติต่างๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม

3.2.5 สื่อมวลชน (Mass media) คือ สื่อต่างๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเรา ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นตามแนวคิดของ กิตติ สุทธิสัมพันธ์

กิตติ สุทธิสัมพันธ์ (2542 : 12 – 13) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันออกไป คือ

3.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ ภาวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่างๆ คุณภาพสมอง

2) ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่างๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มาก มักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล

3) ความเชื่อ ค่านิยมและเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้กลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

3.3.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับรู้ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ของแต่ละบุคคล

2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็น ไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่างๆ หรือสิ่งต่างๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับทั้งสิ้น เพราะข้อเท็จจริงที่บุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

สรุป ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคลแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไปตามปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันตามประสบการณ์และการรับรู้ของแต่ละบุคคล รวมถึงสภาพสิ่งแวดล้อมที่รอบตัวบุคคลที่แตกต่างกัน

4. การวัดความคิดเห็น

การที่จะทราบความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น จะต้องมีการเครื่องมือที่เชื่อถือได้ มีผู้เสนอการวัด ไว้ดังนี้

วัลลภ รัฐนัตรานนท์ (2545 : 102-117) กล่าวว่า มาตรฐานวัด เจตคติหรือทัศนคติ หรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

4.1 วิธีแบบสเกลวัดความต่างทางศัพท์ (S – D Scale = Semantic Differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น ดี – เลว ชยัน – จี้เกียจ เป็นต้น

4.2 วิธีลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) เป็นการสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมกันมากที่สุด เพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบ และให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +1 +10 -1 -2 ตามลำดับ

4.3 วิธีกัทแมนสเกล (Gutman scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง – ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกัน ได้อย่างต่ำสุดหรือสูงสุดและแสดงถึงการสะสมของข้อความคิดเห็น

4.4 วิธีเทอร์ส โคนสเกล (Thurstone scale) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัด ออกเป็นปริมาณ แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิด หรือทัศนคติไปในทางเดียวและเสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน

เบสท์ (Best. 1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่วๆ ไป จำจะต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามและผู้ถูกวัดจะเลือกตอบตามความคิดเห็นของตนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้น ใช้การวัดแบบลิเคิร์ต โดยเริ่มด้วยการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความ

จะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สรุป การวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปจะเป็นการวัดมาตรฐาน ที่เป็นที่ยอมรับ 4 วิธี เรียกว่า มาตรฐานทัศนคติ เจตคติหรือความคิดเห็น

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

1. ความเป็นมาของการบริหาร

การบริหารเกิดขึ้นมาควบคู่กับสังคมและพัฒนาเป็นลำดับในระยะแรก ๆ อาจเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือโดยสามัญสำนึก เช่น ระบบครอบครัว วัด กลุ่มสนใจ กลุ่มอาชีพ ต่อมาเมื่อสังคมเจริญขึ้นความเจริญของโลกได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามลำดับ สังคมมนุษย์จึงมีความจำเป็นในการจัดการวิธีการ จัดระบบความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น รู้จักแบ่งงาน แบ่งหน้าที่กันเป็นระบบยิ่งขึ้น มีการรวมกลุ่มก่อสร้างกตึกาเพื่อดำเนินวิถีชีวิตให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดการบริหารอย่างมีระบบ อาจกล่าวอย่างกว้างๆ ได้ว่าการบริหารได้เริ่มอย่างจริงจังหลังจากการปฏิบัติอุตสาหกรรมของโลกเป็นต้นมา และได้พัฒนาก้าวหน้ามาเป็นลำดับ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการบริหารหรือการจัดการมากขึ้นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการพัฒนาผู้นำในองค์กรต่างๆ เพื่อให้เป็นนักบริหารชั้นมืออาชีพระดับสูงด้วย ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มมีระบบการจัดการและการบริหารตั้งแต่สมัย ประธานาธิบดีจอร์จ วอชิงตัน ซึ่งก่อนหน้านั้นประเทศทางยุโรปบางประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ได้มีการจัดระเบียบการบริหารมาก่อนแล้ว สำหรับการบริหารของแต่ละประเทศก็มีข้อแตกต่างกัน การบริหารในสหรัฐเป็นระบบที่เปิดกว้าง เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความสามารถแข่งขัน โดยถือเอาผลผลิตเป็นใหญ่ ส่วนประเทศญี่ปุ่นเป็นระบบที่ยึดถือความซื่อสัตย์ความจงรักภักดีต่อองค์กรเป็นสำคัญ

สำหรับอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่วิทยาการด้านบริหาร ได้รับการพัฒนาก้าวหน้าไปมากที่สุดประเทศหนึ่ง โดยถือว่ารัฐประศาสนศาสตร์เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งของรัฐศาสตร์ที่ใช้ในการบริหารหรือปกครองประเทศนั้นมีแนวความคิด 2 แนวคิด (ปัญญา ปุยเป็ย 2534 : 10-12)

1.1 แนวคิดที่ว่า การเมือง กับการบริหาร แยกจากกันโดยเด็ดขาดเพราะถือว่าการบริหารเป็นงานธุรกิจประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นการถือปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนและ

กฎหมายที่ระบุไว้เพื่อให้กิจการของรัฐดำเนินไปตามเป้าหมาย การบริหารจึงอยู่นอกขอบข่ายการเมืองแนวความคิดนี้เป็นของ วูดโรว์ วิลสัน (Woodrow Wilson)

1.2 อีกแนวคิดหนึ่ง คือ การเมือง กับการบริหารแยกกัน ไม่ออกเพราะกิจการทั้งสองด้านเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสร้างการปกครองประเทศ การเมืองเป็นเรื่องการกำหนดนโยบายส่วนการบริหารเป็นเรื่องของการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล การเมืองและการบริหารต้องมีความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแนวคิดของ แฟรงค์ กู๊ดนาว (Frank J. Goodnow) งานการบริหารเป็นงานที่เกี่ยวกับการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย กำหนดวัตถุประสงค์แล้วนำยุทธศาสตร์ต่างๆ มาใช้เพื่อให้อุทิศได้ปฏิบัติภารกิจให้บรรลุจุดหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินการได้โดยราบรื่นย่อมต้องพึ่งพาผู้บริหารเข้ามาช่วยในการจัดสรรทรัพยากรทั้งทางด้านบุคคล และวัสดุสิ่งของ ตลอดจนประสานการทำงานร่วมกันไปได้อย่างไม่ติดขัดจากเงื่อนไขดังกล่าวนี้จะเห็นถึงงานสำคัญของผู้บริหารที่จะต้องทำงานไปพร้อมๆ กันตลอดเวลาอย่างน้อย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ในส่วนที่เป็นผู้นำ มีภาระหน้าที่เป็นผู้นำในกิจกรรมขององค์การ

ส่วนที่ 2 ในส่วนภารกิจ เป็นการจัดระเบียบทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งประสานการปฏิบัติให้เรียบร้อยตามเป้าหมาย

ส่วนที่ 3 ในส่วนที่รับผิดชอบ ต้องทำให้งานต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2. ความหมายของการบริหาร

คำว่า การบริหาร ได้มีผู้ให้คำนิยามไว้มากมายหลากหลาย เช่น

สุภรณ์ ศรีพหล (2539 : 29) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า เป็นกระบวนการตัดสินใจที่มีจุดหมายของการใช้ทรัพยากร มีคณะบุคคลร่วมมือร่วมใจกันทำงาน เป็นกิจกรรมที่มีการวางแผน การจัดองค์การ การควบคุม การอำนวยความสะดวก และการติดตามผล มีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ ต้องพึ่งพาทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และเทคนิคการจัดการว่ามีลักษณะสำคัญ

ไซมอน (Simon. 1964: 138) กล่าวว่า การบริหารคือ การร่วมมือกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

สรุป การบริหารหมายถึง การร่วมมือ การทำงานให้บรรลุเป้าหมายโดย กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารที่มีคนและบุคคลเข้าร่วมทำงาน โดยพึ่ง คน เงิน วัสดุ และ เทคนิค

3. ความสำคัญของการบริหาร

โดยทั่วไปแล้วการบริหารงานมีความสำคัญต่อองค์กรดังนี้ (บุญชนะ อุตถาวร. 2551 : 15-16)

3.1 ช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมาย

3.2 ช่วยให้นักบริหารมีขวัญและกำลังใจในการทำงานเพราะมีระบบนิเทศ
แนะนำ

3.3 ทำให้แต่ละคนมีหน้าที่เป็นส่วนเป็นเจ้าของเกิดความรับผิดชอบ

3.4 ช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ทำให้การปฏิบัติงานเป็นวิทยาศาสตร์มีระบบมีขั้นตอน

ดังนั้น การบริหารจึงมีความสำคัญในการเพิ่มผลผลิต และเสริมสร้างความก้าวหน้า ความมั่นคงให้แก่สถาบันอย่างมากหน้าที่ของผู้บริหาร คือต้องทำงานให้สำเร็จลุล่วงโดยคณะ ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจที่มีข้อมูลอย่างถูกต้อง ดังนั้นเมื่อผู้บริหารอยู่ในฐานะเป็นผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องมีทักษะขั้นพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 ทักษะด้านเทคนิคคือ ความสามารถในการใช้วิธีการ อุปกรณ์และ เทคนิคต่างๆ สำหรับปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะทักษะดังกล่าวนี้ได้มาจากทั้ง ประสบการณ์ และการศึกษา เช่น นักบัญชี วิศวกร นายช่าง

ประการที่ 2 ทักษะด้านเทคนิค คือ ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการจูงใจคนให้ทำงานตามหน้าที่สร้างความสัมพันธ์ภายในองค์กรให้ทุกคนเกิดความ รู้สึกศรัทธาและภักดีต่อองค์กร

ประการที่ 3 ทักษะด้านความคิดคือ ความสามารถของผู้บริหารในการมอง องค์กรในภาพรวม สามารถวิเคราะห์ปัญหา ตลอดแนวทางแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาองค์กร เป็นทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารระดับสูงที่ต้องใช้ความคิดอ่าน วางแผน ตัดสินใจ ดำเนินการทั้งปวงขององค์กร

สรุป ความสำคัญของการบริหารเป็นการเพิ่มผลผลิต และเสริมสร้าง ความก้าวหน้า ความมั่นคงให้แก่สถาบัน โดยผู้บริหารต้องมีเทคนิคในการบริหารคือมี

ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ มีความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ และสามารถวิเคราะห์ปัญหา

4. ผู้นำทางทฤษฎีการบริหาร

4.1 เทเลอร์ (Taylor. 1993 : 107-109) เป็นเจ้าของทฤษฎีการบริหารตามแนววิทยาศาสตร์ เน้นการบริหารงานเพื่องานมิใช่เพียงการปฏิบัติตามวิธีง่าย ๆ แบบสามัญสำนึก การทำงานต้องมีหลักเกณฑ์เป็นวิทยาศาสตร์ โดยการแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการตัดสินใจดำเนินการ เพราะเชื่อว่าจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและผลผลิตมากขึ้น สิ่งที่เทเลอร์ให้ความสนใจศึกษามากที่สุด คือ เวลา และการเคลื่อนไหว

4.2 ฟาโยล (Fayol. 1949 : 96 -97) เป็นนักอุตสาหกรรมที่ยึดระเบียบวินัยมากได้ กล่าวถึงหน้าที่การบริหารองค์การที่ต่อเนื่องกันไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. การวางแผนและการกำหนดทิศทางเพื่ออนาคต
2. การจัดองค์การ จัดระบบงานเพื่อการปฏิบัติ
3. การจัดคนเข้าทำงานตามความรู้ความสามารถสั่งการหรืออำนวยการ
4. สั่งการหรืออำนวยการ
5. การกำกับควบคุมงานและติดตามผล

4.3 เมโย (Mayo 1967 : 45-49) มีแนวคิดในการบริหารองค์การด้วยการเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ภายในเพราะเชื่อว่าการปฏิบัติภารกิจใดๆ ถ้าบุคลากรมีความเข้าใจ เห็นใจ ที่ดีต่อกันแล้ว ก็จะทำให้เกิดขวัญและผลผลิตตามมา ดังนั้นวิธีแก้ปัญหามาเขาได้รับความสนใจจากนักบริหารมากในระยะหลัง โดยเฉพาะองค์การธุรกิจ ซึ่งแนวความคิดที่สำคัญนี้มีดังนี้

4.3.1 คนไม่ใช่เครื่องจักร แต่เป็นสิ่งมีชีวิต มีขวัญ ต้องการได้รับสิ่งเร้าหรือแรงกระตุ้นที่ดี การทำงานจึงจะดีขึ้น

4.3.2 ปริมาณการทำงานของคนไม่ใช่ขึ้นอยู่กับความสามารถทางกายภาค แต่เพียงอย่างเดียว หากขึ้นอยู่กับความสามารถทางสังคม และทางจิตวิทยาด้วย

4.3.3 บำเหน็จรางวัลทางจิตใจมีผลต่อการกระตุ้นการทำงาน และให้ความสนใจมากกว่าบำเหน็จทางด้านวัตถุ

4.3.4 การแบ่งแยกการทำงานตามลักษณะเฉพาะของงานมิได้เป็นหลักประกันว่า จะอำนวยความสะดวกในการทำงานเสมอไป

4.4 เวเบอร์ (Weber, 1968 : 10 – 20) หรือการบริหารแบบระบบราชการมีมาช้านาน และมีอิทธิพลในระบบราชการยิ่ง เพราะเป็นระบบที่กำหนดหน้าที่ไว้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบังคับบัญชาใครขึ้นกับใคร ใครควบคุมใครจะบัญญัติไว้ชัดเจน ระบบนี้มีข้อพิพาทษ์วิจารณ์ถึงข้อดีข้อเสียกันมาก ถึงแม้ระบบบริหารจะได้รับการพัฒนาก้าวหน้าเป็นลำดับ แต่ทฤษฎีของท่านก็ยังมีอิทธิพลมาถึงปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 4.1.1 มีการกำหนดหน้าที่อย่างแน่นอนของแต่ละคน
- 4.1.2 มีการบังคับบัญชาเป็นขั้นตอน
- 4.1.3 มีเกณฑ์วางไว้เป็นแบบแผนปฏิบัติและยึดเป็นธรรมเนียม
- 4.1.4 การปฏิบัติงาน ไม่ยึดตัวบุคคลเน้นความถูกต้องยุติธรรม
- 4.1.5 การคัดเลือกคนเข้าสู่อำนาจการใช้ระบบคุณธรรม
- 4.1.6 ยึดหลักประสิทธิภาพของงานและส่งเสริมคนทำงานดี
- 4.1.7 องค์การราชการต้องต่อเนื่องหยุดยั้งมิได้
- 4.1.8 หน้าที่ที่และความรับผิดชอบมีความสำคัญมากในการบริหาร

สรุปได้ว่าการบริหารคือ การดำเนินงานให้งานสำเร็จตามเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นเรื่อง คน เงิน วัสดุให้เกิดผลงานตามวัตถุประสงค์ขององค์การ ดังนั้นการบริหารที่ดีต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ มีประสิทธิภาพสูงสุด ประหยัดมากที่สุด ใช้เวลาน้อยที่สุด ใช้ต้นทุนต่ำที่สุด มีผลงานสมบูรณ์ที่สุด และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการสูงสุด

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน

1. ความหมายของการดำเนินงาน

นักวิชาการอธิบายความหมายของการดำเนินงานไว้ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542 : 30) ได้อธิบายเกี่ยวกับการดำเนินงานไว้ว่า เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานเป็นการใช้ความสามารถที่แสดงออกทางร่างกายรวมทั้งการปฏิบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกและสังเกตได้ในสภาวะการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ต่ำช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันที แต่คาดคะเนว่าอาจปฏิบัติในโอกาสต่อไปเป็นพฤติกรรมต้องอาศัยพฤติกรรมระดับต่างๆ เป็นส่วนประกอบ ทั้งทางความรู้ และทัศนคติ สามารถประเมินผลได้ง่าย

จากคำจำกัดความดังกล่าว สรุปได้ว่า การดำเนินงาน เป็นการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ซึ่งสามารถสังเกตได้ สัมผัสได้ หรือเป็นการแสดงออกด้านท่วงร่างกาย และเป็นพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิตเท่านั้น

2. ปัจจัยที่มีต่อการดำเนินงาน มีดังนี้

นักวิชาการกล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่มีต่อการดำเนินงานไว้ดังนี้ (สมจิตร สุพรรณทัศน์. 2545 : 16)

2.1.1 ลักษณะทั่วไปของประชากร เป็นลักษณะที่ช่วยให้เห็นถึงภูมิหลังของบุคคล เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม สถานที่อยู่อาศัย ขนาดของครอบครัวตลอดสิ่งๆที่คล้ายคลึง

2.1.2 ลักษณะด้านความสามารถเป็นสิ่งที่สำคัญในการพิจารณาเลือกคนเพื่อบำบัดงาน ความรู้ความสามารถเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการทำงานเป็นแรงจูงใจขั้นต้นที่มีผลกระทบต่อไหวพริบของบุคคลที่เอาชนะสภาพแวดล้อมได้บุคคลที่รู้ว่ามีรู้ความสามารถในการทำงานของเขาสามารถคิดได้ว่าเขาทำงานอย่างจริงจังดังนั้นความรู้ความสามารถแบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ และด้านสมอง ซึ่งบ่อยครั้งได้ใช้ผลการเรียนเป็นเครื่องชี้วัดถึงแนวโน้มของความรู้ความสามารถด้านสมองและการปฏิบัติงาน

2.1.3 ลักษณะด้านจิตวิทยา เป็นการแสดงแนวโน้มของพฤติกรรมแต่ละบุคคลที่เกิดขึ้นและมีอิทธิพลค่อนข้างถาวรต่อพฤติกรรม ลักษณะทางจิตวิทยาเหล่านี้ เช่นทัศนคติ การรับรู้ความต้องการ และบุคลิกภาพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามความสำคัญของคุณลักษณะประชากรเหล่านี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติและความจำเป็นแต่ละงาน ซึ่งเซอร์เมอร์ฮอร์นและคณะ เห็นว่า คุณลักษณะประชากรจะต้องมีความกับความจำเป็นของแต่ละงานเพื่อที่จะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานการ

2.2 ปัจจัยที่มีต่อการดำเนินงานไว้ดังนี้ (ประภาพัญญ์ สุวรรณ. 2545 : 30)

2.2.1 ความพยายามในการทำงาน ปัจจัยที่สำคัญและต้องมีในการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานคือ ความพยายามในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงความปรารถนาที่จะอยู่ปฏิบัติงานนั้นคือ ต้องมีแรงจูงใจที่จะทำงาน เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคลที่มีผลโดยตรงและคงไว้ซึ่งความพยายามในการทำงาน คนที่มีแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยกำหนดความพยายามในการทำงาน

2.2.2 การสนับสนุนจากองค์กร ในการปฏิบัติงานของบุคคล จึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่ปฏิบัติอยู่บุคคลที่มีลักษณะบุคคลตรงกับความเป็นของงานและได้รับการสนใจในระดับสูง อาจไม่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี หากได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากหน่วยงานหรือที่เรียกว่าข้อจำกัดด้านสถานการณ์ เช่น ขาดเวลาที่จะทำงานงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานไม่ชัดเจน ระดับความคาดหวังของผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม ขาดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงาน ขาดการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาโดยการนำความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่องานมาเป็นองค์ประกอบในการแสดงพฤติกรรมออกมาเป็นความสามารถ เพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ คุณลักษณะประชากรความรู้ ความสามารถของบุคคล ความพยายามในการทำงาน การสนับสนุนจากองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ไว้ดังนี้
พรชัย รัชมีแพทย์ (2537 : 31-32) กล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจเป็นการให้อำนาจแก่หน่วยงานหรือองค์กร สามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

1.1 การกระจายอำนาจบริหาร หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่หรือการโอนอำนาจหน้าที่หรือการแบ่งอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจให้หน่วยงานราชการในระดับต่างๆ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติหรือขอความเห็นชอบจากหน่วยงานเหนือขึ้นไป อาจรวมถึงการกระจายอำนาจนอกระบบราชการในลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของหน่วยงานราชการ

1.2 การกระจายอำนาจทางการเมือง หมายถึง การกระจายอำนาจให้ชุมชนต่างๆ ปกครองตนเองซึ่งสามารถตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นเอง และตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นสาธารณะของท้องถิ่น

ธเนศวร์ เจริญเมือง (2537 : 59-61) อธิบายว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆ มีอำนาจในการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่าง

ของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักได้แก่ ระบบสาธารณสุขปโภค การศึกษาและ ศิลปวัฒนธรรม การคูชีวิตทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

จรัส สุวรรณมาลา (2542 : 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึงการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ มิใช่การแบ่งอำนาจอธิปไตยของชาติ การกระจาย อำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมิใช่การสร้างอธิปไตย หากแต่เป็นการให้ (ยอมรับ) สิทธิในการ ปกครองตนเองของชุมชนและภูมิภาคภายใต้อธิปไตยของชาติหนึ่งๆ ร่วมกัน

ชวงส์ ฉายะบุตร (2539 : 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจหน้าที่ในการบริหารหรือกิจการบางอย่างให้องค์กรปกครอง หรือสถาบันของรัฐไปกระทำ หรือดำเนินการ โดยอยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐหรืออาจกล่าว อีกนัยหนึ่งว่าการกระจายอำนาจ หมายถึง การที่ส่วนกลางโอน หรือกระจายอำนาจปกครอง บางส่วน ไปให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยส่วนกลางเพียงแต่คอยควบคุมมิให้ ออกรอกเขตที่กฎหมายกำหนดไว้

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2536 : 7) ให้ได้ความหมายการกระจายอำนาจตาม หลักการบริหาร หรือ ตามหลักรัฐประศาสนศาสตร์หมายถึงการมอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ การตัดสินใจและการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานรองลงมา หรือเจ้าหน้าที่ระดับต่ำลง ไปที่อยู่ใน สายการบังคับบัญชา ภาษาอังกฤษมักใช้คำว่า Delegation หรือ Delegation of authority แปลกันว่าการมอบอำนาจหน้าที่ โดยไม่ได้เรียกว่าการกระจายอำนาจหน้าที่ แต่โดยเนื้อหา แล้ว ถือได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจหน้าที่นั่นเอง หน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับการมอบอำนาจ หน้าที่มีอำนาจตัดสินใจและปฏิบัติการใดๆ ที่ได้รับมอบอย่างอิสระ แต่ผู้มอบอำนาจหน้าที่มี ข้อผูกพันที่จะต้องรับผิดชอบต่อผลงานนั้นด้วย กล่าวคือ ความรับผิดชอบสูงสุดยังอยู่ผู้ที่มีมอบ อำนาจ

โกวิท พวงงาม (2550 : 28) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การทำงานเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมที่จะช่วยกันจัดสรรทรัพยากรของคน ในท้องถิ่นเป็นหลัก อาจจะรู้สึกว่าเขาได้เป็นเจ้าของภารกิจ เจ้าของงาน เจ้าของเงิน โดย หลักการแล้วหลักการกระจายอำนาจเป็นเรื่องที่ดี

สรุป การกระจายอำนาจ คือ การมอบภาระอำนาจการปกครองของรัฐบาลไปให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จัดการ บริการสาธารณะต่างๆ แก่ประชาชน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เป็นหลัก อย่างมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้

2. ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

นักวิชาการ ได้อธิบายถึงความสำคัญของการกระจายอำนาจดังนี้

2.1 ความสำคัญของการกระจายอำนาจว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยสรุปเป็นประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ดังนี้ (ลิขิต ชีรเวทิน. 2548 : 3)

2.1.1 การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของการปกครองแบบประชาธิปไตย เนื่องด้วยประชาธิปไตยต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ และโครงสร้างส่วนฐาน คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือ รากแก้วเป็นฐานที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2.1.2 การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคมในด้านการพัฒนาชนบทโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2.2 หลักการสำคัญของการกระจายอำนาจตามกฎหมายข้างต้นมี 3 ประการ ได้แก่ (จรัส สุวรรณมาลา และคณะ. 2542 : 8 -9)

2.2.1 ความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย การบริหารงานบุคคล และการบริหารการเงินการคลังของตนเองภายใต้กรอบของกฎหมาย และภายใต้หลักความเป็นรัฐเดี่ยวในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.2.2 การจัดความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐในการบริหารราชการแผ่นดินโดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ การจัดบริการสาธารณะระดับชุมชน ราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รับผิดชอบการดำเนินภารกิจของรัฐในระดับประเทศและในระดับภูมิภาค และให้คำปรึกษา สนับสนุน และกำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงเท่าที่จำเป็น

2.2.3 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ประหยัด) และประสิทธิผล (สำเร็จตามเป้าหมาย) มีคุณภาพมาตรฐาน บริหารงานอย่าง

โปร่งใสและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุป ความสำคัญของการกระจายอำนาจนอกจากจะเป็นการปรับโครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารงานจาก โครงสร้างการบริหารงานส่วนบนลงสู่การบริหารงานส่วนล่างแล้วการกระจายอำนาจยังมีผลต่อเศรษฐกิจการเมืองการปกครองด้วย

3. หลักการกระจายอำนาจ

3.1 การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักการเปิดโอกาสให้แก่ท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาของตนเองในระดับท้องถิ่นทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ และหลักของการกระจายอำนาจตั้งอยู่บนพื้นฐานประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2545 : 3)

3.1.1 เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางหรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง

3.1.2 เป็นการทำให้ปัญหาในท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น

3.1.3 เป็นการส่งเสริมให้แต่ละท้องถิ่น ได้แสดงความสามารถและพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง

3.1.4 เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่น อันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยและเป็นพื้นฐานสำคัญให้คนในท้องถิ่นได้ก้าวขึ้นไปดูแลปัญหาในระดับชาติต่อไป

3.1.5 เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

3.2 หลักการกระจายอำนาจ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 4) อธิบายว่า ลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจ มีดังนี้

3.2.1 มีการแยกหน่วยการปกครอง

3.2.2 มีการเลือกตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่น

3.2.3 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน โดยราชการบริหารส่วนกลางไม่อาจใช้อำนาจควบคุมบังคับบัญชาสั่งการหน่วยปกครองท้องถิ่นให้ทำตามความประสงค์ของตนได้ แม้จะเห็นว่าการดำเนินการของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นไปด้วยชอบกฎหมายหรือไม่หรืออีกนัยหนึ่ง ราชการบริหารส่วนกลางมีอำนาจเพียงกำกับไม่ให้ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น กระทำการใด ไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น ไม่มีอำนาจก้าวล่วงเข้าไปควบคุมถึงความเหมาะสมในการดำเนินงานมีเจ้าหน้าที่ในหน่วยการปกครองที่มาจาก การเลือกตั้งของคนในหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น โดยถือว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้แทนของคนในท้องถิ่นนั้นที่จะเข้าไปทำหน้าที่ในการเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ลักษณะของการกระจายอำนาจปกครองท้องถิ่น ลักษณะของหลักการกระจายอำนาจปกครองที่ต้องมีการเลือกตั้งนั้นถือว่า เป็นหัวใจสำคัญของหลักการนี้ จนอาจกล่าวได้ว่า ถ้าไม่มีการเลือกตั้ง ก็ไม่ถือว่ามีการกระจายอำนาจ ให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง เป็นนิติบุคคลต่างหากจากหน่วยการปกครองของราชการบริหารส่วนกลาง โดยหน่วยการปกครองที่เป็นนิติบุคคลนั้นมีความเป็นอิสระ ในการจัดทำบริการสาธารณะมีงบประมาณของตนเอง มีเจ้าหน้าที่เป็นของตนเอง ราชการบริหารส่วนกลางไม่ได้แต่งตั้ง (วุฒิสภา คัดเลือก. 2555 : 4)

สรุป การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนในการดูแลจัดการแก้ไขปัญหาของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน โดยแท้จริง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่นอันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสามารถแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางได้

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 28) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึง การแบ่งเบาราชการของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของ การกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาราชการของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้ ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จาก งบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง .

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 4) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและชุมชน

ร็อบสัน (Robson. 1953 : 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้น และให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

ฮอลโลเวย์ (Holloway. 1959 : 103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

วิท (Wit. 1967 : 101-103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในเขตอำนาจของตน

มอนตาญู (Mongtagu. 1984 : 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครอง ซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่น ได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระ พร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค แต่ทั้งนี้ หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

สรุปสาระสำคัญของ การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่ส่วนกลางได้กระจายอำนาจให้ส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการต่างๆ ที่เป็นสาธารณะของท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อบริหารจัดการหรือปกครองในส่วนเฉพาะพื้นที่ที่มีความเป็นอิสระมีหลักประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานในการปกครอง

2. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

2.1 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นพื้นฐาน

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 20) ได้ให้ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

2.1.1 การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบ

ประชาธิปไตย (Basic democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองให้แก่ประชาชนให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบบประชาธิปไตย ในที่สุดโดยประชาชนใช้ดุลยพินิจในการเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น ประชาชนจึงเกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งนำมาสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

2.1.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) กล่าวคือ การปกครองตนเองมิใช่การปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เอง โดยการเลือกบุคคลขึ้นมาบริหารงานของท้องถิ่นเอง ซึ่งถือว่าเป็นการปกครองตนเองโดยประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2.1.3 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองของประเทศ ในอนาคต เพราะนักการเมืองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้ง มีทักษะในการบริหารงานท้องถิ่นตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สามารถส่งผลให้ประสบผลสำเร็จในการเมืองระดับชาติ

2.1.4 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการพัฒนาชนบทที่ผ่านมาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การพัฒนาชนบทจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้นต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความมีอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งถ้าหากมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงแล้วท้องถิ่นจะเกิดการพึ่งตนเองได้

2.2 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ทริลิตีส์ คำานวณศิลป์ (2543: 95) ได้ให้ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นดังนี้

2.2.1 การปกครองท้องถิ่นจะช่วยให้การแก้ปัญหาการปกครองสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง เพราะประชาชนรู้ปัญหาและเป็นผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และการแก้ปัญหานั้นย่อมได้ผล เพราะประชาชนรู้ปัญหาดีกว่าบุคคลอื่นเนื่องจากใกล้ชิดเหตุการณ์

2.2.2 การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองเท่ากับการฝึกฝนรู้จักการเรียนรู้การปกครองระดับชาติไปในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่งการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนเรียนรู้การปกครองระดับชาติ ซึ่งอำนวยในการพัฒนาการทางการเมืองไปในตัว

2.2.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระทางด้านการเงิน และกำลังเจ้าหน้าที่ ของรัฐบาลไปได้ส่วนหนึ่ง

2.2.4 การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งและบริหารงานมีประสิทธิภาพ จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีความรู้ดีกว่ามีความผูกพัน และมีส่วนได้เสียความสำคัญเช่นนี้จะสร้างสรรค์พลเมืองที่รับผิดชอบ (Responsible citizens) ให้แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม

2.2.5 การปกครองท้องถิ่นเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองตนเอง

2.3 ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประชาธิปไตย

โกวิทย์ พวงงาม (2550 : 21 – 22) ได้ให้ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประชาธิปไตย มี 6 ประการ คือ

2.3.1 การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเต็มใสในระบอบประชาธิปไตย

2.3.2 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

2.3.3 การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกใน

ความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึง อุปสรรค ปัญหา และช่วยกัน
แก้ไขปัญหของท้องถิ่น

2.3.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

2.3.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหาร
ของประเทศในอนาคต

2.3.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบ
พึ่งตนเอง

3. องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่น

3.1 องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่นตามแนวคิดของ ประธาน คงฤทธิ
ศึกษากร

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2535 : 122-127) องค์ประกอบของการ
ปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ

3.1.1 เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

3.1.2 มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่

บัญญัติไว้ตามกฎหมาย

3.1.3 มีอิสระในการปกครองตนเอง

3.1.4 มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม

3.1.5 มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ

3.1.6 มีบุคลากรที่เพียงพอต่อภาระงานที่รับผิดชอบ

3.1.7 มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมตามสภา

3.1.8 มีอำนาจออกกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับเพื่อความคล่องตัวในการ

บริหารราชการ

3.1.9 มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรอง

ของรัฐ

3.2 องค์ประกอบการปกครองท้องถิ่นตามแนวคิดของ ชูวงศ์ ฉายบุตร

ชูวงศ์ ฉายบุตร (2539 : 31) ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้อง
ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ

3.2.1 สถานะตามกฎหมาย (Legal status) หมายความว่าหากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

3.2.2 พื้นที่และระดับ (Area and level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองของตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องพิจารณาคือ เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3.2.3 การกระจายอำนาจหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

3.2.4 องค์การนิติบุคคล จัดตั้งโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

3.2.5 การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

3.2.6 อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

3.2.7 งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทะนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

3.2.8 การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น เพราะมีอิสระแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป รัฐต้องสงวนอำนาจในการควบคุม ดูแลอยู่

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์กรมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มีความเป็นอิสระในการปกครองตนเองมีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม มีการบริหารงบประมาณด้วยตนเอง ตามที่กฎหมายกำหนด

4. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

4.1 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นตามแนวคิดของ ชวงศ์ ฉายะบุตร

ชวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 26) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

4.1.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศ จะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัด ภารกิจที่จะต้องบริการ ให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอ ที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของ รัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็น การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

4.1.2 เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงเนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชน ในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้น ได้

4.1.3 เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร เป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อ นำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล ที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจาก รัฐบาล ไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่าง รอบคอบ

4.1.4 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาร ปกครอง ระบอบประชาธิปไตย แก่ประชาชน จากการศึกษาการปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือก เข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึง กระบวนการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

4.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นตามแนวคิดของ โกวิทช์ พวงงาม

โกวิทช์ พวงงาม (2550 : 39) วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกได้ดังนี้

4.2.1 เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ในด้านการเงิน บุคลากร ตลอดจน ระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการให้บริการชุมชน และทำให้เกิดความประหยัด เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ จะมีเงินงบประมาณ สามารถหารายได้ให้กับท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก และจะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4.2.2 เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรรับบริการจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียวอาจไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง และมักมีความล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนเป็นผู้บริหารย่อมจะสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

4.2.3 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาร ปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน โดยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ทั้งในบทบาทของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติ

บัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ในหลากหลายบทบาท มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึง กระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นคือเป็นการแบ่งเบาภาระของ รัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านการเงิน บุคคล ตลอดจนเวลาในการทำงาน ที่สามารถ ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆที่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็น เรื่องของพื้นที่ สภาพความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้น หลังสุดถือเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหาร ให้แก่คนในท้องถิ่นให้สามารถมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครองการบริหาร การ บริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด ซึ่งเป็น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 54) หมวด 14 ว่าด้วย การปกครองส่วนท้องถิ่น บัญญัติให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน ตามหลักแห่งการ ปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ท้องถิ่นใดที่ต้องการปกครองตนเองก็มีสิทธิ ได้รับ การจัดตั้งเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐ กับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ซึ่งกฎหมายกำหนด โดยจะต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจให้้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ

1. ประวัติการจัดตั้ง

กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งที่ 222/2499 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ.2499 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาตำบลให้ แล้วเสร็จภายในสามเดือน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภา ตำบลและช่วยสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น หลังจากนั้นรัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติ ระเบียบราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นหน่วยงาน ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ คือ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และรายจ่ายของ ตนเอง สามารถดำเนินกิจการได้อย่างอิสระ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดตั้งเพียง 59 แห่ง ต้องยุบเลิกไป เพราะการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ (สถาบันดำรงราชานุภาพ และกรมการ ปกครอง. 2539 : 45)

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ออกคำสั่งที่ 275/2509 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2509 เรื่องระเบียบบริหารราชการตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) จัดตั้งสภาตำบลในรูปแบบใหม่โดยปรับปรุงสภาตำบลให้มีลักษณะคล้ายสภาท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย แต่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินการไม่ทั่วถึงทั่วประเทศ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด จึงให้ใช้บังคับใช้เฉพาะบางตำบลที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ส่วนตำบลอื่น ๆ ให้ใช้ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่ง 222/499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศคณะปฏิวัติที่ 326 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เพื่อแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารตามประกาศของคณะปฏิวัติ มีสภาตำบล แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล และตามประกาศนี้ได้ยกเลิก พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 รวมทั้งฉบับที่ 2 พ.ศ. 2509 นอกจากนี้ยังให้โอนทรัพย์สิน หนี้ และสิทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นของจังหวัด

เมื่อ พ.ศ. 2537 สมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย ได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารส่วนตำบล จึงได้ออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง

ในการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้มีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำนวน 617 แห่ง ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเรื่อยจนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 6,744 แห่ง ได้มีแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมการปกครอง. 2547 : 19-20)

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน หรือให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น ต่อมาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5

พ.ศ.2546 ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถจัดตั้งได้จะต้องมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่มีการเปลี่ยนแปลงต้องจัดทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และประกาศลงใน ราชกิจจานุเบกษา โดยในประกาศให้ระบุชื่อ และขอบเขตการบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

3. โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 มีโครงสร้างการบริหารงาน 2 ส่วน ประกอบด้วย

3.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

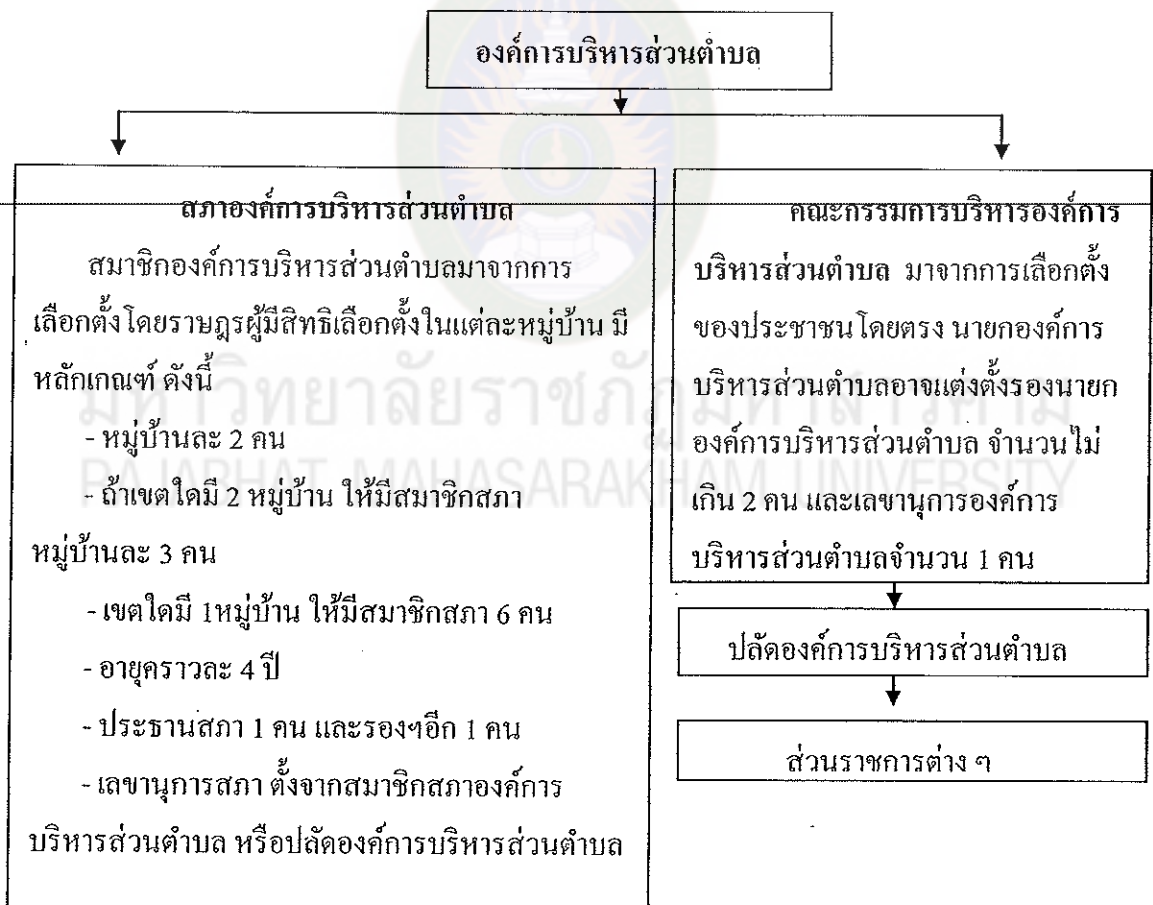
ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ 3 ประการคือ 1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม 3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบัญญัติของทางราชการ

3.2 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 1 คน

มีอำนาจหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้ 1) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ 3) รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และ 4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่ (เป็นโครงสร้างที่ใช้ในปัจจุบัน 2546) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงไป ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพ ที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา : พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546

4. องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างองค์กร ดังนี้

4.1 สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานทั่วไป งานธุรการ งานพิมพ์ดีด งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติตำบล งานนิติการ งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบัญญัติ งานงบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบัญญัติ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4.2 ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีรายได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือนงานรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปี และขอขยายเวลาเบิกจ่ายงานจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงินงบทวิสัยทัศน์ หนี้สิน งบโครงการเงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงิน รายได้ รายจ่าย งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.3 ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพานแหล่งน้ำ ฯลฯ งานประมาณการราคาค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง และซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่ง งานควบคุมการก่อสร้าง งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมายบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย 1) พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนที่ตั้งทางองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล และ 3) ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลร้องขอให้ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว

5. การดำเนินงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจและหน้าที่ในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองอันเป็นการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบล โดยใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเครื่องมือ (สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย และสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2542 : 1) ดังนั้น การปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ขององค์การ

บริหารส่วนตำบลจึงต้องเริ่มจากการสำรวจและรวบรวมปัญหาและความต้องการของ
 ประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จากนั้นนำปัญหาและความต้องการที่รวบรวมได้มาจัดลำดับ
 ว่าปัญหาและความต้องการใดที่มีความสำคัญมากกว่ากัน แล้วนำแต่ละปัญหาและความ
 ต้องการมาทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและสนองตอบความต้องการนั้น ๆ ซึ่ง
 จะถูกกำหนดออกมาในรูปของแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล อันได้แก่ ยุทธศาสตร์
 การพัฒนา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
 ตำบลประจำปี เมื่อจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้ององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำข้อบัญญัติ
 งบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดหาและการใช้จ่ายเงินในปีนั้น ๆ โดย
 จะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ และประมาณการรายจ่ายที่จะดำเนินการภายใน
 วงเงินงบประมาณรายรับที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ โครงการที่กำหนดในงบประมาณรายจ่ายประจำปี
 จะต้องเป็นโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี หลังจากที่
 ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประกาศใช้แล้วองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและ
 จัดหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ มีทั้งที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้จัดเก็บเองและ
 ได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่นเพื่อนำไปเบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการ
 ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลมีเงินรายได้
 เพียงพอแล้วที่จำดำเนินการจัดหาพัสดุเพื่อดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน
 ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำการบริหารโครงการให้
 สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแต่ละโครงการ และทำการติดตามประเมินผล
 และรายงานผลให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วน
 ตำบลและศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อทราบ และใช้เป็นข้อมูล
 สำหรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จะเห็นว่าการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่ของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปฏิบัติงานพัฒนาตำบลตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
 ตำบลประจำปี มีลักษณะเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาองค์การ
 บริหารส่วนตำบล การนำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไปปฏิบัติ และการติดตาม
 ประเมินผลต่อไปนี้จะขอนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยละเอียด ทั้งนี้เพื่อจะได้เข้าใจสภาพ และบริบทของ
 การศึกษาในครั้งนี้

6. รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.1 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อมีการจัดทำประมาณรายจ่ายประจำปีแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดเก็บและหารรายได้ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ซึ่งมีทั้งเป็นผู้จัดเก็บเองและได้รับจัดสรรจากหน่วยงานอื่น ทั้งนี้เพื่อให้มีงบประมาณสำหรับนำไปใช้จ่ายตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

มาตรา 75 ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลใด เมื่อได้รับการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่และภาษีโรงเรือนและที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่และกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมอบอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นของรัฐ ดำเนินการแทนก็ได้ และให้หักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กำหนดในมาตรา 81

มาตรา 75 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 77 รายได้จากค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

มาตรา 78 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ทั้งนี้ ในองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 79 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้แบ่งให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 82 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วน

ตำบล

- (4) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมาย

กำหนดไว้

- 5) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้ทูลให้
- (6) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (8) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลหรือนิติบุคคลต่างๆ ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

6.2 รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

หลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว หากมีการจัดเก็บภาษี จัดหารายได้ หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินเพียงพอที่จะดำเนินการตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจ่ายเงินตามข้อบัญญัติงบประมาณ/แผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

มาตรา 84 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร

มาตรา 85 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- (1) เงินเดือน
- (2) ค่าจ้าง
- (3) เงินค่าตอบแทนอื่น ๆ
- (4) ค่าใช้สอย
- (5) ค่าวัสดุ

- (6) ค่าครุภัณฑ์
- (7) ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่น ๆ
- (8) ค่าสาธารณูปโภค
- (9) รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบ

ของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

7. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก
- (2) ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

(8) ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(9) ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (1) ด้านการให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ด้านการให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง โดยวิธีอื่น

- (3) ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ด้านการให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- (5) ด้านการให้มีและบำรุงกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ด้านการส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) ด้านการบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (8) ด้านการคุ้มครองดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของ

แผ่นดิน

- (9) ด้านการหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ด้านการให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) ด้านกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (12) ด้านการท่องเที่ยว
- (13) ด้านผังเมือง

มาตรา 69/1 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติว่าด้วยกรนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

8. การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

เนื่องจากยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้นเพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้นเพื่อแสดงลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) วิสัยทัศน์ หมายถึง ความคาดหวังในอนาคต ในระยะ 10 - 15 ปี และ 2) แนวทางการดำเนินงาน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องจัดทำเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นการกำหนดความคาดหวังในลักษณะและสภาพเศรษฐกิจและสังคม ขององค์การ

บริหารส่วนตำบลในอนาคต (ระยะเวลา 10 - 15 ปี) และแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้บรรลุความคาดหวังที่กำหนดไว้

9. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นนโยบาย แนวทาง แผนงาน โครงการในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยมีระยะเวลา 5 ปี โดยให้ประชาชน ประชาคมได้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการของตนเอง การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นรูปธรรมในรูปของแผนงาน โครงการ และกิจกรรมในการพัฒนา เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานการพัฒนา กับหน่วยงานการพัฒนาอื่น ๆ

10. การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล อันมีลักษณะเป็นแนวทางปฏิบัติและรายการประสานแผนงานและโครงการของจังหวัด อำเภอ ตำบล และการดำเนินงานของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งจัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการแก้ไขปัญหาของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีมีวัตถุประสงค์เพื่อแปลงแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปีไปสู่การปฏิบัติ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปีจะต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี

11. การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากงบประมาณ หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งแสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงิน และการตั้งงบประมาณเป็นการแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลขจำนวนเงิน ดังนั้น ในแต่ละปี องค์การบริหารส่วนตำบลจึงจะต้องมีการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี เพื่อเป็นการวางแผนการจัดหาและการใช้จ่ายในปีนั้น ๆ โดยจะมีการประมาณการรายรับที่คาดว่าจะได้รับ

และประมาณการรายจ่ายที่จะดำเนินการภายในวงเงินประมาณการรายรับที่กำหนดไว้ การจัดทำประมาณการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีขั้นตอน ดังนี้

11.1 หัวหน้าส่วนต่าง ๆ จัดทำประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่ายเสนอให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

11.2 หัวหน้าส่วนการคลังรวบรวมรายงานการเงินและสถิติต่าง ๆ ของทุกส่วน เพื่อให้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณของเจ้าหน้าที่งบประมาณ

11.3 เจ้าหน้าที่งบประมาณดำเนินการ

11.3.1 ทำการสำรวจ พิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งศึกษาแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

11.3.2 ประมาณการรายรับของปีที่จะตั้งงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วย รายได้จาก (1) หมวดภาษีอากร (2) หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต (3) หมวดรายได้จากทรัพย์สิน (4) หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค และกิจการพาณิชย์ (5) หมวดเงินอุดหนุน (6) หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด

11.3.3 ตั้งงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับประมาณการรายรับ ซึ่งงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกเป็นงบประมาณรายจ่ายทั่วไป และงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ โดยประมาณรายจ่ายทั่วไป ประกอบด้วย (1) รายจ่ายงบกลาง (2) รายจ่ายตามแผนงาน ได้แก่ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่น

11.3.4 นำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

11.3.5 เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติให้ตั้งงบประมาณยอดใดเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำเป็นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เสนอต่อนายกองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอีกครั้งหนึ่ง

11.3.6 นายกองค้การบริหารองค้การบริหารส่วนตำบลนำร่าง
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอขอความเห็นชอบต่อสภาองค้การบริหารส่วน
ตำบล ภายในวันที่ 15 สิงหาคม สภาองค้การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น

11.3.7 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีที่สภาองค้การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบแล้ว เสนอขออนุมัติต่อนายอำเภอ

11.3.8 เมื่อนายอำเภออนุมัติแล้ว ให้นายกองค้การบริหารองค้การ
บริหารส่วนตำบลลงชื่อท้ายข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และประกาศใช้ข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายนั้น โดยเปิดเผยไว้โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ณ ที่ทำการ
องค้การบริหารส่วนตำบล

11.3.9 จัดส่งสำเนาข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้อำเภอ
เพื่ออำเภอจะได้รายงานให้จังหวัดทราบภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 วันนับแต่วันประกาศใช้

องค้การบริหารส่วนตำบลนาทราย

องค้การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นองค้กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาและองค้การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.
2537 ข้อมูลที่เกี่ยวกับองค้การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
ประกอบด้วย (องค้การบริหารส่วนตำบลนาทราย. 2554 : 3 – 9)

1. ภูมิประเทศ

ตำบลนาทรายมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เป็นดินผสมหินลูกรัง พื้นที่ส่วนใหญ่
ใหญ่ถูกน้ำท่วมในฤดูฝน มีลำห้วยเหมือดซึ่งเป็นแหล่งน้ำสายสำคัญเปรียบเสมือนเส้นเลือด
ใหญ่หล่อเลี้ยงราษฎรตำบลนาทราย ไหลผ่าน หมู่ 1, 2, 3, 4, 6, 7 และ 9 รวมระยะทาง
ประมาณ 22 กิโลเมตร ตำบลนาทราย แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านคอนยานาง

หมู่ที่ 2 บ้านนามูลฮิ้น

หมู่ที่ 3 บ้านโพนงาม

หมู่ที่ 4 บ้านนาคำกลาง

หมู่ที่ 5 บ้านอ่างคำ

หมู่ที่ 6 บ้านหัวโพน

หมู่ที่ 7 บ้านโนนขาม

หมู่ที่ 8 บ้านโคกทรายคำ

หมู่ที่ 9 บ้านนามูลฮิ้น

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,708 คนแยกเป็นชาย 2,836 คน หญิง 2,872 คน จำนวน
ครัวเรือนทั้งสิ้น 1,274 ครัวเรือน

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพ

เกษตรกรรม

รับจ้าง

ค้าขาย

เลี้ยงสัตว์

อุตสาหกรรมในครัวเรือน

2.2 หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ปั้มน้ำมันขนาดเล็ก จำนวน 2 แห่ง

โรงสีข้าวขนาดเล็ก จำนวน 18 แห่ง

3. สภาพสังคม

3.1 การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 4 แห่ง

โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 1 แห่ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง

3.2 สถาบันและองค์กรศาสนา

วัด สำนักสงฆ์ จำนวน 9 แห่ง

มัสยิด จำนวน - แห่ง

ศาลเจ้า จำนวน - แห่ง

โบสถ์ จำนวน - แห่ง

3.3 สาธารณสุข

โรงพยาบาล จำนวน - แห่ง

สถานีอนามัยตำบล	จำนวน	1	แห่ง
สถานพยาบาลเอกชน	จำนวน	-	แห่ง
3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน			
สถานีตำรวจชุมชน	จำนวน	-	แห่ง
สถานีดับเพลิง	จำนวน	-	แห่ง
ที่ทำการกลุ่ม อปพร.ตำบล	จำนวน	1	แห่ง

4. การบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

4.1.1 ถนนลาดยาง	จำนวน	5	แห่ง
4.1.2 ถนนคอนกรีต	จำนวน	45	แห่ง
4.1.3 ถนนลูกรัง	จำนวน	36	แห่ง

4.2 การโทรคมนาคม

4.2.1 ที่ทำการไปรษณีย์ส่วนย่อย	จำนวน	1	แห่ง
4.2.2 โทรศัพท์สาธารณะ	จำนวน	14	แห่ง
4.2.3 โทรศัพท์แบบตู้ดูแล	จำนวน	-	แห่ง

4.3 การมีไฟฟ้าใช้

ประชากรในตำบลนาทรายมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน

5. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายในการพัฒนา

5.1 วิสัยทัศน์

ไฟสว่าง ทางสะดวก เศรษฐกิจดี ประเพณีคู่บ้าน การศึกษากว้างไกล
ปลอดภัยไม่มีโรค น้ำอุปโภคพอเพียง สิ่งแวดล้อมไม่มีมลพิษ ยาเสพติดหมดไป

5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวิสัยทัศน์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทรายได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาดังต่อไปนี้

5.2.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนา/ปรับปรุง/ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม
- 2) พัฒนา/ปรับปรุง ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

3) พัฒนา/ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภค-

บริโภค

5.2.2 ยุทธศาสตร์ การพัฒนาด้านสังคม

แนวทางการพัฒนา

- 1) ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน
- 2) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา การกีฬา วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

- 3) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมสงเคราะห์

5.2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

- 1) แนวทางการพัฒนา
- 2) ก่อสร้าง / ปรับปรุงคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร

5.2.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 1) การจัดการระบบน้ำบาดาลเสีย
- 2) การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างมีระบบ
- 3) การปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ

- 4) ก่อสร้างแนวป้องกันตลิ่งพัง และป้องกันการพังทลายของดิน

5.2.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนา / ปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 3) การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

5.2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านอื่น ๆ

ก่อสร้าง / ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ อื่น ๆ

5.3 นโยบายการพัฒนาของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย

องค์การบริหารส่วนตำบลนาทรายได้ตระหนักถึงความสำคัญในหน้าที่และภารกิจตลอดจนยินดีที่จะแก้ปัญหาและรับฟังข้อเสนอแนะจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยและพัฒนาตำบลนาทราย ต่อไป ซึ่งมีนโยบายอยู่ 7 ด้าน คือ

5.3.1 ด้านเศรษฐกิจ

- 1) พัฒนาแก้ไขคนว่างงาน โดยจัดตั้งกลุ่มอาชีพให้หมู่บ้าน
- 2) พัฒนาด้านการเกษตร เช่น จัดหาแหล่งผลิตผลทางการเกษตร
- 3) จัดหา แนะนำแหล่งเงินทุนให้กับกลุ่มเกษตรกร

5.3.2 ด้านสังคม

- 1) จัดฝึกอบรมอาสาสมัคร อปปร. ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) จะร่วมมือแก้ไขปัญหายาเสพติดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) จัดหาเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
- 4) ส่งเสริมและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค
- 5) พัฒนาระบบสาธารณสุขมูลฐาน ในทุกหมู่บ้าน / ชุมชน เช่น

การป้องกัน ไข้เลือดออกโดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานีอนามัย อาสาสมัครสาธารณสุข

5.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1) ตัดถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านถึงท้องไร่ท้องนา เพื่อสะดวกในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

2) ขยายเขตไฟฟ้าให้ทั่วถึง ตามที่ต่าง ๆ

3) ก่อสร้าง / ปรับปรุง / ซ่อมแซมถนน และร่องระบายน้ำเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาน้ำท่วมขัง

5.3.4 ด้านแหล่งน้ำ

- 1) จะขุดลอกห้วยหนอง คลอง บึง เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในการเกษตร
- 2) จะแก้ไขระบบน้ำประปาให้ดื่มได้
- 3) ก่อสร้าง / ปรับปรุงคลองส่งน้ำให้ใช้งานได้ตลอด

5.3.5 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- 1) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาให้ทันสมัยอยู่ตลอด
- 2) ส่งเสริม สนับสนุนและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

3) จัดหาอุปกรณ์การศึกษาให้กับนักเรียนและเยาวชน เพื่อให้หันมาเล่นกีฬา จะได้ห่างไกลยาเสพติด

4) จัดตั้งกองทุนเด็กเรียนดีแต่ยากจน ในเขตตำบลนาทราย

5.3.6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) พัฒนา / ส่งเสริมการปลูกป่าในที่สาธารณะบางแห่ง

2) จัดหาที่เก็บ และกำจัดขยะมูลฝอยตำบลนาทราย

5.3.7 ด้านนันทนาการ

1) จัดให้มีแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ เช่น การพัฒนาที่สาธารณะให้เป็นที่ออกกำลังกาย

2) ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา ตามความต้องการของหมู่บ้าน ภายใต้ขีดความสามารถด้านงบประมาณ

5.4 ยุทธศาสตร์และแนวทางพัฒนาในช่วงสามปี

การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาทรายในช่วงสามปี ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ดังนี้

5.4.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

5.4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

5.4.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

5.4.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.4.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

5.4.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านอื่น ๆ

5.5 แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

5.5.1 พัฒนา / ปรับปรุง / ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม

5.5.2 พัฒนา / ปรับปรุง / ระบบสาธารณสุขโรค และสาธารณสุขการ

5.5.3 พัฒนา / ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภค - บริโภค

5.5.4 ส่งเสริมสุขภาพอนามัยประชาชน

5.5.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา การกีฬา วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

- 5.5.6 ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมสงเคราะห์
- 5.5.7 ส่งเสริมและพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- 5.5.8 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน
- 5.5.9 การจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย
- 5.5.10 การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างมีระบบ
- 5.5.11 การปลูกป่าชุมชน
- 5.5.12 ก่อสร้างแนวป้องกันตลิ่งพัง และป้องกันการพังทลายของดิน
- 5.5.13 พัฒนา/ปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ
- 5.5.14 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 5.5.15 การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทรายอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีลักษณะเดียวกันหรือ คล้ายคลึงกัน ดังนี้

เรวัต สมบัติทอง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ตผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ตที่วุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น โดยโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อนันต์ เดชโยธิน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ ด้านบำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และสาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

พจนานถ คาตีวี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากิจการดำเนินงานของเทศบาลตำบล ในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของเทศบาลในเขตพื้นที่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จากทั้งหมด 8 ด้าน พบว่า ด้านที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับสูง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมทั้งการจำกัดขยะมูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูลและด้านการบำรุงศิลปะ จารีต ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ระดับปาน กลาง จำนวน 4 ด้าน คือด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาและอบรม และด้านการจัดให้ มีเครื่องใช้การดับเพลิงและบุคลากรที่มีการศึกษาแตกต่างกันระหว่างการศึกษาระดับต่ำกว่า ปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลใน เขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกันและบุคลากรดำรงตำแหน่งแตกต่างกันระหว่างคณะ เทศมนตรีและพนักงานเทศบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขต พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน

สุภาวดี ลินสายอ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่ มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าช้างมีระดับความคิดเห็นในการประเมินประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้างใน 5 สาขา ประกอบด้วย สาขาพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน สาขาพัฒนาสิ่งแวดล้อม สาขาพัฒนาสังคม สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ และสาขาพัฒนา การเมืองการบริหารอยู่ในเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพปานกลาง การบริหารเป็นอันดับสอง และ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจและสาขาพัฒนาโครงการ เป็นอันดับสาม ด้านการเปรียบเทียบพบว่า ปัจจัยที่ทำการศึกษา 7 ปัจจัยประกอบด้วย เพศ อายุ สถานสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง มีเพียง 6 ปัจจัยที่มีระดับ การประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลท่าช้างที่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ 0.05 คือ อายุ สถานสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าช้าง

นิรันดร์ ปรัญญกุล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การให้บริการของเทศบาลตำบลบ้านฉาง พบว่า คุณภาพการบริหาร โดยของทุกด้านและราย ด้านทั้ง 10 ด้าน ทั้งในกรณีภารกิจภายในสถานที่ และนอกสถานที่มีคุณภาพการให้บริการใน ระดับปานกลาง โดยด้านความสะอาดสวยงาม ด้านความเป็นธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความ เสมอภาค ด้านความทั่วถึงและด้านความต่อเนื่องเป็นด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าใน

ภาพรวมขณะที่ด้านประสิทธิภาพ ด้านความพร้อมในการให้บริการ ด้านการสนองตอบความต้องการ และด้านการสนองตอบความพึงพอใจในเป็นด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าในภาพรวม ส่วนการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันมีความเห็นต่อคุณภาพการบริการทั้ง 10 ด้าน และในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในประเด็นด้านความต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อคุณภาพการบริการในด้านความเสมอภาคด้านการสนองตอบความพึงพอใจ ด้านความต่อเนื่องด้านคุณภาพและในภาพรวมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เยาวภา ถิ่นชัยภูมิ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้วยต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการดำเนินงานการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาตำแหน่งน้ำมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

พิชัย วัฒนกิตติกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

1. การดำเนินขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่า นายกองการบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

วิสูตร จงชูวนิชย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ ต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานเทศบาลตำบลบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน

ของเทศบาลตำบลบรบือ ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ 0.5

ประมวล เกตรา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม คืองบประมาณจำกัดไม่สามารถสร้างถนนที่ได้มาตรฐาน ได้ทันตามความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชน

เดือนฉาย ผลเรื่อง (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาคนและสังคม และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ทวีศักดิ์ ปักษา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มี

และบำรุงรักษาทั้งทางน้ำและทางบก และระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการ
พัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พรรณธิพา สมศรีดา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับการดำเนินงานตามอำนาจ
หน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตาม
อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและการ
เปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลา
ปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สุเทพ เหนือโพธิ์ทอง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโพน
พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับ
ปานกลางทุกข้อ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จิตร์ลัดดา ถิ่นสำราญ (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
ดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัด
หนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า
ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อ
การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า
ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ
การศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

วริสรา มีชัย (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัด
กาฬสินธุ์ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของ

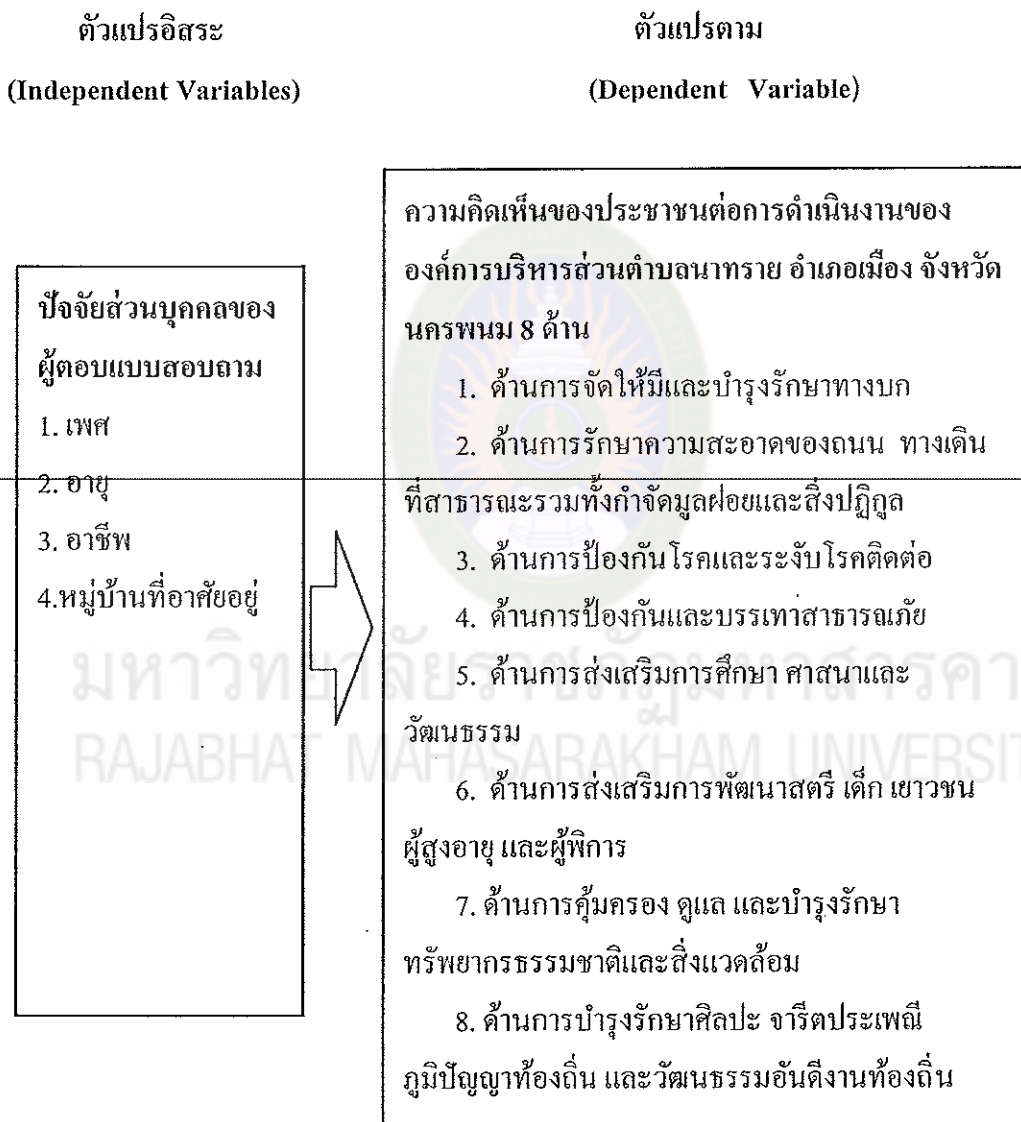
เทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน รองลงมาคือ ด้านการสร้างชุมชนปลอดภัย เสพติด ลดอาชญากรรม ด้านการศึกษาเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน เรียงลำดับค่าจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสวัสดิการทางสังคมและด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ต่อสกุล เกียรติเจริญ (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร และด้านการพัฒนาการศึกษาวัฒนธรรมและนันทนาการและอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและด้านการพัฒนาสาธารณสุข ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุป จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานของการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษาอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ใน 8 ด้านตาม กรอบแนวคิดดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย